

AAP-001-001203

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Compulsory Sanskrit

(Muktak Kavya)

(प्रास्ताविकविलासः)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001203

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૨૦
- 1 Select the correct option : 20
- (૧) જગન્નાથ કયા વંશના બ્રાહ્મણ હતા ?
- (1) Jagannath belonged to which dynasty of Brahmin ?
- (A) કાત્યાયન (B) શાણ્ડિલ્ય
- (C) કાશ્યપ (D) તૈલઙ્ગ
- (૨) જગન્નાથના પિતાનું નામ શું હતું ?
- (2) What was the name of Jagannath's father ?
- (A) મદ્વોજિ-દીક્ષિતઃ (B) અપ્પયદીક્ષિતઃ
- (C) પેરમમદ્વઃ (D) બાળમદ્વઃ
- (૩) જગન્નાથનું ઉપનામ શું હતું ?
- (3) What was the nickname of Jagannath ?
- (A) દીપશિખઃ (B) આતપત્રમ્
- (C) ઘણ્ટામાધઃ (D) ત્રિશૂલી
- (૪) જગન્નાથે વ્યાકરણનું જ્ઞાન કોની પાસેથી મેળવ્યું હતું ?
- (4) From whom did Jagannath obtain the knowledge of Grammar ?
- (A) શેષવીરેશ્વરઃ (B) વરદરાજઃ
- (C) મદ્વોજિદીક્ષિતઃ (D) અપ્પયદીક્ષિતઃ
- (૫) જગન્નાથે કેટલાં લહરીકાવ્ય લખ્યાં છે ?
- (5) How many 'Lahri Kavyas' have been written by Jagannath ?
- (A) 05 (B) 06
- (C) 07 (D) 08

- (૬) ગંગાલહરીનું બીજું નામ શું છે ?
- (6) What is the second name of 'Gangalahri' ?
 (A) કરુણાલહરી (B) પીયૂષલહરી
 (C) દેવીલહરી (D) શિવલહરી
- (૭) કરુણા લહરીમાં કોની સ્તુતિ છે ?
- (7) Whose prayer is there in 'Karunalahri' ?
 (A) વિષ્ણુ: (B) સરસ્વતી
 (C) ગોદાવરી (D) કાત્યાયની
- (૮) ભામિનીવિલાસમાં કેટલા વિલાસોનો સમાવેશ થયો છે ?
- (8) How many Vilas are there in "Bhaminivilas" ?
 (A) 02 (B) 03
 (C) 04 (D) 05
- (૯) ઉદયપુરના મહારાણા જગતસિંહની પ્રશસ્તિ કયા કાવ્યમાં છે ?
- (9) In which poem is there the appreciation of Maharana Jagatsinh of Udaipur ?
 (A) પ્રાણાભરણમ્ (B) જગદાભરણમ્
 (C) રાજપ્રશસ્તિ: (D) વિદ્વત્પ્રશસ્તિ:
- (૧૦) જગન્નાથે અલંકારશાસ્ત્રનો કયો ગ્રંથ લખ્યો છે ?
- (10) Which book is written by Jagannath for 'Alankarshastra' ?
 (A) કાવ્યાલંકાર: (B) રસગંગાધર:
 (C) પ્રાણાભરણમ્ (D) ધ્વન્યાલોક:
- (૧૧) પોતાના નખનું પાંડિત્ય કોણ બતાવવા માગે છે ?
- (11) Who wants to show the cleverness of its nail ?
 (A) ગરુડ: (B) માર્જાર:
 (C) વ્યાગ્ર: (D) મૃગપતિ: સિંહ:
- (૧૨) હંસોના ટોળાના નાયકે, અગાઉ પોતાનું આયુષ્ય ક્યાં પસાર કર્યું છે ?
- (12) Where did the leader of herd of swans past his previous life ?
 (A) હિમાલય: (B) માનસસરોવર:
 (C) ચન્દનવૃક્ષ: (D) ગંગાતટમ્
- (૧૩) જ્યારે ચક્રવાકી પૂર્વ દિશાને જુએ છે અને પોયણી વિકસી રહી છે ત્યારે કોના પર વાદળનું આવરણ યોગ્ય નથી ?
- (13) When Chakravaki looks the east and the white lotus is flourishing, on whom the cover of cloud is not proper ?
 (A) ચન્દ્ર: (B) સૂર્ય:
 (C) ગગનમ્ (D) નક્ષત્રાણિ
- (૧૪) ભલે ભમરાઓ મધુર ગુંજન કરતા હોય, પણ વિકસતા કમળનો સાચો મિત્ર કોણ છે ?
- (14) Even if the wasp is whispering sweetly, actually who is the true friend of flourishing lotus ?
 (A) ઉપવનમ્ (B) સરોવર:
 (C) ગન્ધવાહ: પવન: (D) કૂજન્ત: પક્ષિણ:

- (૧૫) જ્યાં સુધી આંબો મ્હોરે નહીં ત્યાં સુધી કોણે વનમાં નીરસ દિવસો પસાર કરવા જોઈએ ?
 (15) Who should pass the uninteresting days in the forest till the Mango tree does not blossom ?
 (A) કોકિલ: (B) મયૂર:
 (C) ચાતક: (D) હંસ:
- (૧૬) ‘હું અત્યંત ઊંડો છું’ - એમ માનીને કોણે દુઃખી ન થવું જોઈએ ?
 (16) Who should not be unhappy by believing "I am very deep" ?
 (A) સાગર: (B) ગગનમ્
 (C) કૂપ: (D) સરિતા
- (૧૭) વિષનું વમન કરતા સર્પોને પણ સુગંધ ફેલાવીને કોણ પોષે છે ?
 (17) Who is nourishing the snakes vomiting poison by spreading the fragrance ?
 (A) ચન્દનવૃક્ષ (B) સુમનમ્
 (C) કસ્તૂરી (D) ઉપવનમ્
- (૧૮) ‘પાટીર’ એટલે શું ?
 (18) What is meant by Patir ?
 (A) વટ: (B) અશ્વત્થ:
 (C) નીમ: (D) ચન્દનવૃક્ષ:
- (૧૯) નીરક્ષીરવિવેક કોણ કરી શકે છે ?
 (19) Who can do નીરક્ષીરવિવેક: ?
 (A) કોકિલ: (B) મયૂર:
 (C) ચાતક: (D) હંસ:
- (૨૦) ઉનાળામાં થોડાં પાણીથી વૃક્ષનું પોષણ કોણે કર્યું હતું ?
 (20) Who had nourished the tree with less water in Summer ?
 (A) નિર્ઝર: (B) સરિતા
 (C) માલાકાર: (D) વારિદ:

૨	જગન્નાથના જીવન પર નોંધ લખો.	૧૦
2	Write a note on the life of Jagannath.	10
અથવા/OR		
૨	જગન્નાથની કૃતિઓ પર નોંધ લખો.	૧૦
2	Write a note on literary work of Jagannath.	10
૩	મુક્તક કાવ્ય અને પ્રાસ્તાવિક વિલાસ પર નોંધ લખો.	૧૦
3	Write a note on 'Muktak Kavya and Prastavik Vilasa'.	10
અથવા/OR		
૩	જગન્નાથની શૈલી પર નોંધ લખો.	૧૦
3	Write a note on the style of Jagannath.	10

- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનું ભાષાંતર કરો : ૮
- 4 (A) Translate any **two** of the following : 8
- (૧) ધત્તે ભરં કુસુમપત્રફલાવલીનાં
ધર્મવ્યથાં વહતિ શીતભવાં રુજં ચ ।
યો દેહમર્પયતિ ચાન્યસુખસ્ય હેતો –
સ્તસ્મૈ વદાન્યગુરવે તરવે નમોઽસ્તુ ॥
- (૨) હાલાહલં ખલુ પિપાસતિ કૌતુકેન
કાલાનલં પરિચુચુમ્બિષતિ પ્રકામમ્ ।
વ્યાલાધિપં ચ યતતે પરિરબ્ધુમદ્ધા
યો દુર્જનં વશયિતું તનુતે મનીષામ્ ॥
- (૩) કિં તીર્થં હરિપાદપદ્મભજનં
કિં રત્નમચ્છામતિઃ
કિં શાસ્ત્રં શ્રવણેન યસ્ય ગલતિ
દ્વૈતાન્ધકારોદયઃ ।
કિં મિત્રં સતતોપકારરસિકં
તત્ત્વાવબોધઃ સખે
કઃ શત્રુર્વદઃ ખેદદાનકુશલો
દુર્વાસનાનાં ચયઃ ॥
- (૪) પુરો ગીર્વાણાનાં
નિજભુજબલાહોપુરુષિકા –
મહો કારં કારં
પુરભિદિ શરં સંમુખયતઃ ।
સ્મરસ્ય સ્વર્બાલા –
નયનસુમમાલાર્ચનપદં
વપુઃ સદ્યો ભાલા –
નલ ભસિતજાલાસ્પદમભૂત્ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૮
- (B) Explain with reference : (any **two**) 8
- (૧) કાશ્મીરજસ્ય કટુતાપિ નિતાન્તરમ્યા ।
(૨) વિદ્યાવતાં સકલમેવ ગિરાં દવીયઃ ।
(૩) ગુરુગ્રાવગ્રામઃ સ્વપિતિ ગિરિગર્ભે હરિપતિઃ ।
(૪) ત્વં સિઞ્ચન્નમૃતેન તોયદ કુતોઽપ્યાવિષ્કૃતો વેધસા ।
- ૫ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) ભાગ્યસ્ય લીલા ।
(૨) દુર્જનનિન્દા ।
(૩) સન્મિત્રમ્ ।
(૪) સજ્જનપ્રશંસા ।